

Kasvuriihiehdotukset

Turun kaupunki ja Varsinais-Suomen liitto ehdottavat hallituksen kevään 2025 puoliväliriiheen ratkaisuja talouskasvun tukemiseksi.

Korkeakoulut

- **Käydään läpi kelpoisuusvaatimukset ja edistetään työllistymistä alemmalla korkeakoulututkinnolla osana Bolognan prosessin todellista toteutumista.** Nostetaan alemman korkeakoulututkinnon arvostusta työmarkkinoilla tarkastamalla julkisen sektorin kelpoisuusvaatimukset ja tunnistamalla tehtävät, joissa alempi korkeakoulututkinto on riittävä osaamisen taso. Näin vapautetaan koulutettua työvoimaa myös yksityisen sektorin tarpeisiin, mahdollistetaan myöhemmin suoritettavan maisterin tutkinnon suuntaaminen työelämälähtöisemmin sekä vähennetään tarvetta rakentaa erillisiä väyliä ei-ensikertalaisten jatkuvaan oppimiseen. Ammattikorkeakoulutuksessa alemmalla korkeakoulututkinnolla työllistyminen on jo nyt hyvällä tasolla, pois lukien kuitenkin ulkomaiset opiskelijat.
- **Siirrytään lisäksi aloituspaikkarakenteeseen, jossa kandidaatin tutkinnon suorittaneille mahdollistetaan joustava siirtyminen eri alojen maisteriohjelmiin tai suora työllistyminen kandidaatin tutkinnolla.** Suomi on kansainvälisessä mittakaavassa edelleen poikkeus, sillä pääosa opiskelupaikoista yliopistoissa myönnetään edelleen suoraan maisteritutkintoon johtavaan 3+2-vuotiseen ohjelmaan. Tämä johtaa maisteriohjelmien väliseen hyvin pieneen liikkuvuuteen sekä siihen, että erikoistuneet maisteritutkinto-ohjelmat houkuttelevat lähinnä ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita, joista vain osa työllistyy Suomeen valmistumisen jälkeen. Yliopistojen tutkintorakenteen uudistaminen työmarkkinoiden tarpeita vastaavaksi mahdollistaa poikkitieteellisen opiskelun ja toimii kannusteena panostaa kandidaatintutkintoon sekä todennäköisesti lisäksi myös suomalaisten kouluttautumista eurooppalaisissa maisteriohjelmissä.
- **Luovutaan 2 vuoden työkokemusvaatimuksesta ammattikorkeakouluopinnoissa (AMK-tutkinto) alemman ja ylemmän (YAMK-tutkinto) tutkinnon välissä.** Hallinnollinen ja historiallinen vaatimus hidastaa opintojen etenemistä AMK-polulla.
- **Luodaan korkeakouluille kannustemalli, jossa korkeakoulu saa lisärahoitusta, mikäli kansainvälinen tutkinto-opiskelija työllistyy valmistumisen jälkeen koulutustaan vastaaviin tehtäviin Suomessa.** Tavoitteena on yhteinen panostaminen kansainvälisten opiskelijoiden työelämäpolkujen luomiseen koko tutkintokoulutuksen ajan. Kannusteet voivat liittyä esimerkiksi työharjoitteluun tai opinnäytetyön tekemiseen. Esimerkiksi Varsinais-Suomessa kaikista tutkinnon suorittaneista työllistyi vuonna 2023 80,5 %, mutta ulkomaalaisten opiskelijoista työllistyneitä oli vain 47,3 %.
- **Ulkomaalaistaustaisten koulutettujen henkilöiden muodollisten pätevyyksien aiempaa nopeampi tunnistaminen ja tunnustaminen.** Työllisyys- ja kototutumispalvelut ovat vuoden 2024 alusta siirtymässä kaupunkien järjestämisvastuulle. Uudistetaan sähköisiä järjestelmiä siten, että jokaisesta maahan muuttaneesta syntyy osaamisprofiili, joka mahdollistaa automatisoidun täydennyskoulutusten suunnittelun.

TKI, innovaatiot, investoinnit ja yrittäjyyden tukeminen

- **Alueelliset vahvuudet ja murrosteknologiat osaksi Suomen TKI-painopisteitä.** Suomen TKI-toiminnan strategisen ohjauksen puute ja hajanaiset päätöksentekoprosessit ovat heikentäneet paikallisten osaamiskeskittymien kansainvälistä kilpailukykyä. Suomen TKI-painopisteiden valintaprosessissa on varmistettava, että kansallisten ja globaalien haasteiden rinnalla hyödynnetään myös alueellisia vahvuuksia. Esimerkiksi Turun seudun terveys- ja lääkekehitysalan sekä merenkulun osaamisklusterit ovat keskeinen osa Suomen kansainvälistä kilpailukykyä. Näiden klustereiden vahvistaminen edistää koko maan TKI-toimintaa ja luo kansainvälistä huippuosaamista, jolloin niiden painoarvon tulee näkyä myös TKI-panostusten strategisessa kohdentamisessa.

TKI-rahoituksen ja tukimekanismien on tuettava joustavasti myös murrosteknologioiden, kuten tekoälyn, kvanttitekniikan ja biotekniikan, soveltamista sekä toimialakohtaisesti että poikkialaisesti. Instrumenttien tulee myös mahdollistaa uusien teknologia- ja osaamisalueiden kehitys erityisesti alueellisten osaamisklustereiden kautta. Alueellisten kasvualojen tukeminen varmistaa, että suomalaiset kärkialat eivät kilpaile keskenään, vaan toimivat kilpailukykyisinä huippuosaamisen keskittyminä niin Euroopassa kuin globaalistikin.

- **Tohtorikoulutuspilotti II vaihe**
Tohtorikoulutuspilotti on ollut hyvä toimintatapa TKI-rahoituksen hyödyntämisessä. Pilotilla odotetaan olevan merkittäviä vaikutuksia elinkeinoelämälle. Pilotista valmistuvat tohtorit työllistyvät yliopistojen ulkopuolelle ja jo tohtoripilotti aikana tehdään tiivistä yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa. Tohtorikoulutuspilotti numero 2 olisi hyvä rahoittaa ensimmäisen pilotti päättyessä. Toisessa tohtorikoulutuspilotissa tulisi priorisoida erityisesti niitä aloja, jotka jäivät ensimmäisen pilotti ulkopuolelle. Ensimmäisessä pilotissa rahoitus keskittyi pääosin lippulaiva-aiheisten väitöskirjatutkijoiden rahoittamiseen ja ulkopuolelle jäi esimerkiksi terveysalan, tekniikan ja ihmistieteiden aloja, joista valmistuvien osaajien työllistyminen tohtoritutkinnon jälkeen yliopiston ulkopuolelle olisi kriittisen tärkeää. Toisessa tohtorikoulutuspilotissa tulisi edelleen korostaa yliopistojen yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa ja tukea tätä toimintaa mahdollistavien toimintakulttuurien kehitystä.
- **Tuetaan korkeakoulukaupunkeja paikallisten uutta yritystoimintaa luovien yhteistyön mallien ja start-up ekosysteemien ja kasvuyrityskampusten (vrt. Maria 01) kehittämisessä.** Turussa Tiedepuiston ja yliopistojen alueelle on kehittymässä yksi Suomen nopeimmin kasvavista työpaikkakeskittymistä korkean osaamisen ja tieteen pohjaavien innovaatioiden osalta. Varmistetaan, että valtion (esim. BF) ja kuntien yrittäjyyttä vastaavat palvelut ovat myös fyysisesti tiiviissä yhteydessä näihin paikallisiin kasvukeskittymiin. Huomioidaan tämä asia osana valtion palvelu – ja toimitilaverkkohankkeen etenemistä.
- **Kannustetaan ja tuetaan korkeakouluja yhteisten innovaatioiden kaupallistamisyksikköjen perustamisessa.** Kehitetään R2B (Research to Business) toimintamalleja edelleen. Tarjotaan erikoistuneita tukipalveluita, kuten lakipalveluita ja

IPR-konsultointia kaupallistamisen helpottamiseksi. Perustetaan alueellisia *"Proof of Concept"* -rahastoja, jotka rahoittavat korkeakoulujen tutkimusideoiden kaupallistamista alkuvaiheessa. Luodaan yhteinen digitaalinen alusta, joka yhdistää tutkijat, yrittäjät ja sijoittajat nopeuttamaan tutkimusideoiden kaupallistamista.

- **Vauhditetaan PK-sektorin yritysten kasvua yhteisillä TKI-infrastruktuuri-investoinneilla korkeakoulujen yhteyteen.** Valitaan selkeämmin paikallisesti painotetut tutkimus- ja kehitysalat, jotta suomalaiset korkeakoulut eivät kilpaile toisiaan vastaan, vaan aidosti kansainvälisillä markkinoilla. Rakennetaan murrosteknologioiden (kuten tekoälyn, kvanttitekniikan ja synteettisen biologian) pilotointiympäristöjä yhteistyössä korkeakoulujen kanssa. Näitä ympäristöjä voidaan hyödyntää erityisesti poikkisektoraalisten innovaatioiden, kuten Turun seudulla esimerkiksi terveydenhuollon digitalisaation ja autonomisen merenkulun, kehittämisessä paikallisten kärkialojen vahvuuksien pohjalta.
- **Varmistetaan, että Business Finlandin ulkomaantoimintojen siirtyessä ulkoasianhallintoon kaupunkien osaaja-, sijoittaja- ja yrityshoukutteluprosessit vahvistuvat.** Varmistetaan, että edustustoverkko toimii linkkinä myös alueelliselle tasolle ja tarjoaa "soft landing" -palveluita, jotka auttavat yrityksiä löytämään oikeat kontaktit, toimitilat ja yhteistyökumppanit myös paikallisella tasolla. Vahvistetaan paikallisten kehitysyhtiöiden (Business Turku yms.) linkkejä ulkomaiden edustusverkon palveluihin.
- **Varmistetaan, että elinvoimakeskusten tehtävät ovat selkeästi määritellyt eikä toiminnallisia päällekkäisyyksiä synny Team Finlandin, kuntien elinvoimayksiköiden, eikä työllisyysalueiden välille.** Valtionhallinnon organisoituminen ja siiloutuminen eri ministeriöiden (UM, TEM) välillä ei saa johtaa päällekkäisiin prosesseihin asiakasrajapintaan. Keskitytään siihen, että yritykset – erityisesti pk-yritykset – saavat tarkoituksenmukaisia ja laadukkaita palveluita.
- **Luodaan selkeä ja käytännönläheinen viennin ja rahoituksen edistämishjelma kaksoiskäyttöyrityksille.** Tällä hetkellä kaksoiskäyttöteknologioiden vientimarkkina on suuren murroksen keskellä ja suomalaiset yritykset kaipaavat tukea esimerkiksi eri rahoitus – ja yhteistyölähteiden hyödyntämiseen. Ohjelman tavoitteena olisi avata suorat keskusteluyhteydet NATO:n hankinta- ja rahoitusorganisaatioihin sekä tukea yrityksiä kaupallisessa toiminnassa ja kansainvälisen rahoituksen hyödyntämisessä. Business Finlandin arvovaltapalveluiden avulla varmistetaan, että suomalaiset yritykset pääsevät suoraan relevantteihin NATO:n hankintaprosesseihin, kuten NSPA:n (Nato Support and Procurement Agency) ja NCIA:n (Nato Communications and Information Agency) toimintaan, sekä hyödyntämään NATO:n innovaatorahaston tarjoamia mahdollisuuksia. Ohjelma keskittyy konkreettiseen ja tuloskeskeiseen tukeen, jossa resurssit kohdistetaan suoraan yritysten tarpeisiin ilman hallinnollista painolastia, jotta Suomi pysyy kilpailukykyisenä ja suomalaiset yritykset voivat hyödyntää kaksoiskäyttöteknologioiden murroksen mahdollisuudet kansainvälisillä markkinoilla.
- **Varmistetaan Ukrainan jälleenrakentamiseen liittyvä vienti kansallisen koordinaation avulla.** Toteutetaan Suomen kansallisen Ukrainan jälleenrakennussuunnitelman toimenpiteet siten, että painopisteenä ovat pk-yritysten mahdollisuudet. Tarjotaan kohdennettuja rahoitus-, neuvonta- ja verkostoitumispalveluja

suomalaisyrittäjille sekä edistetään niiden pääsyä kansainvälisiin jälleenrakennushankkeisiin esimerkiksi EU:n, Maailmanpankin ja EBRD:n kautta.

- **Tapahtumille kannustinmalli kilpailukyvyyn säilyttämiseksi**
Erilaisten tapahtumien ml. kongressien kasvun mahdollistamiseksi on tarpeen luoda kannustinmalli (av-kannustinmallia hyödyntämällä) jatkuvasti kiihtyvässä kansainvälisessä kilpailussa menestymiseksi. Elinvoimaisuuden ja vetovoiman vahvistamisen kannalta on tärkeää, että Suomesta kehittyy entistäkin elävämpi ja kiinnostavampi tapahtumamaa erilaisten asiakkaiden näkökulmista. Kaupungit ympäri maailman kilpailevat kansainvälisistä kongresseista, koska niiden avulla kasvatetaan tieteen ja osaamisen tasoa, parannetaan yritysten kilpailukykyä ja luodaan kestävä matkailun kasvua. Kongressit toimivat myös näyteikkunana kansainvälisen matkailun näkökulmasta. Kongressivieraan panos-tuotos on hyvä. esim. Helsingissä kongressivieraan taloudellinen vaikutus on noin 2000 euroa per henkilö ja yrityskokous- ja messuvieraan 850 euroa. Lisäksi viipymä on keskiarvoa pidempi eli 3–5 vrk. Kongressijärjestäjät kilpailuttavat kaupunkeja. Useat Suomen kilpailijamaat tarjoavat suoraan rahallista tukea kansainvälisille kongresseille tai tukea esimerkiksi kongressipaikkojen vuokraan.
- **Rakennetaan kansallinen energiainfrastruktuuri tukemaan korkean lisäarvon tuotantoa Suomessa.** Tavoitteena tulee olla estää se kehitys, että Suomesta kehittyisi pelkkä raaka-aineiden tuottaja ja myyjä. Infrastruktuuri mahdollistaa korkeamman jalostusasteen toiminnan, erityisesti vedyn ja siihen liittyvien arvoketjujen ympärille.
- **Otetaan käyttöön Tanskan Trial Nation -mallin mukainen järjestelmä kliinisen lääketutkimuksen edistämiseen.** Tavoitteena on sujuvoittaa kliinisten lääketutkimusten toteuttamista keskitetyn, valtakunnallisen toimintamallin avulla. Tämä malli yhdistää julkisen ja yksityisen sektorin toimijat, kuten sairaalat, korkeakoulut ja lääkeyhtiöt, tarjoten yhdenmukaiset prosessit tutkimuslupien, sopimusten ja potilasrekrytoinnin hoitamiseen. Perustetaan "Trial Finland" -koordinaatioyksikkö, joka toimii yhden luukun periaatteella tutkimusten hallinnassa ja yhteyspisteenä kansainvälisille lääkeyrityksille. Hyödynnetään kansallisia terveystietorekistereitä ja biopankkeja potilasrekrytoinnin nopeuttamiseksi ja tutkimusten kohdentamiseksi. Yhtenäistetään sopimus- ja lupaprosessit valtakunnallisesti, vähentäen hallinnollista taakkaa ja nopeuttaen tutkimusten käynnistämistä. Käynnistetään pilottihanke yliopistosairaaloiden kanssa uuden toimintamallin testaamiseksi. Tämä vahvistaisi Suomen asemaa globaalina kliinisten tutkimusten keskuksena, houkuttelisi ulkomaisia investointeja ja nopeuttaisi uusien lääkkeiden ja hoitomuotojen tuomista suomalaisille potilaille. Malli hyödyntäisi Suomen vahvuuksia, kuten korkealaatuista terveydenhuoltoa ja kansallista terveystietoinfrastruktuuria. Suomen Trial Nation- mallia voitaisiin kehittää yhdessä myös Kansallisen lääkekehityskeskuksen kanssa.
- **Merenkulun kilpailukyvyyn kehittäminen autonomisen merenkulun esteitä purkamalla.** Autonominen merenkulku etenee asteittain, mutta täysin turvallisia ja viranomaisten hyväksymiä ratkaisuja ei kuitenkaan vielä ole ja kehitystä hidastavat lainsäädännön sekä standardien ja luokituskäytäntöjen puutteet. Järjestelmien kehittäminen vaatii yhä runsaasti työtä ja systemaattista testausta. Energiankäytön tehostaminen ja riittävän tietoliikennekapasiteetin varmistaminen ovat keskeisiä haasteita autonomian laajentamisessa. Täyden autonomiatason saavuttaminen edellyttää tekoälypohjaisten ratkaisujen jatkuvaa kehittämistä. Varsinais-Suomessa satamien kilpailukykyä palvelisi myös etäluotsauksen käyttöönotto. Saaristoisuuden takia pitkät luotsausmatkat ja niistä koituvat luotsausmaksut heikentävät satamien

kilpailukykyä, sillä suuri osa luotsauskustannuksesta syntyy perusmaksun sijaan luotsattavasta matkasta.

Data

- **Edellytetään, että julkiset toimijat avaavat datarajapintansa kaikille toimijoille, jotta tekoälyyn ja dataan liittyvä innovaatio- ja tuotekehitystoiminta kiihtyy.** Puretaan laajemmin datan hyödyntämisen ja jakamisen lainsäädännöllisiä esteitä. Suomella on vahva infrastruktuuri, mutta datan laajempi hyödyntäminen on avain tekoälyn tuottavuuden kasvuun. Pilotoidaan tietorajapinnan avaamista kunnille ja työllisyysalueille siirtyvissä työllisyyspalveluissa avaamalla KEHA-keskuksen hallinnoimat rajapinnat välittömästi. Niiden suljettuna pitäminen aiheuttaa merkittävät sakkomaksut kunnille jo vuonna 2025 ja estää tehokkaasti työllisyyspalveluiden kehittämisen ja kohtaanto –ongelman ratkaisemisen. Rajapintojen turvallisuudesta ja tietoturvasta on samalla huolehdittava.

Välimallit ja segregatio

- **Kehitetään segregatian ehkäisemiseksi lainsäädännön jo tunnistamia asumisen välimalleja paremmin toimiviksi** (osaomistus, omaksi lunastettavat vuokra-asunnot) valmistelemalla osaomistusmalliin liittyvät lainsäädäntömuutokset (omarahoitusosuus, lunastusajankohtaan liittyvät säädökset), sekä mahdollisesti myös/tai korkotukituotteiden tulorajoihin liittyvät säädös- ja asetusmuutokset.
- **Puretaan korkotukilainsäädännössä säädetyt valtion tukemien opiskelija-asuntojen rajoitukset hallitusti.** Tämä edesauttaisi, että opiskelija-asumisyhteisöt voisivat jatkossakin hankkia rahoitusta ja investoida uusiin asuntoihin ja peruskorjata olemassa olevia. Investoinnit ovat vakavasti vaarantuneet investointiavustuksen hiljattain tapahtuneen leikkauksen jälkeen, ja kun tuo hana on suljettu, tarvittaisiin kipeästi sen vastapainoksi kiinteistöihin kohdistuvien rajoitussäännösten purkamista.

Työllisyys ja osaaminen

- **Selvennetään osana TE-uudistuksen toimeenpanoa KEHA-keskuksen rooli ja poistetaan päällekkäistä työtä.** KEHA-keskuksen rooli on hyvin epäselvä ja muodostumassa merkittäväksi hidasteeksi työllisyyspalveluiden uudistamiselle. Roolia on sopeutettava uuteen järjestämismalliin. KEHA-keskuksen tulee toimia suhteessa isoihin kaupunkeihin asiakaslähtöisesti ja työvoimaviranomaisille tulee varmistaa liikkumavara mm. palvelujen tuottamiseen ja uusien innovaatioiden kehittämiseen yhdessä yksityisen sektorin kanssa.
- **Kehitetään digitaalinen työelämän ja osaamisen tunnistamisen ekosysteemi.** Luodaan tekoälyä hyödyntävä digitaalinen järjestelmä, joka automaattisesti ja reaaliaikaisesti tunnistaa ja ennustaa työelämän resurssitarpeet, työnhakijoiden osaamisen ja preferenssit sekä työssä olevien osaamisen päivittämisen tarpeet. Järjestelmä yhdistää työelämän tarpeet ja koulutustarjonnan, ja siihen kytketään ammatillista sekä maahanmuuttajien koulutusta tarjoavat julkiset ja yksityiset toimijat. Näiltä toimijoilta edellytetään joustavuutta ja kykyä reagoida järjestelmän tuottamaan dataan, jotta koulutustarjonta vastaa nopeasti työelämän vaatimuksia. Digitaalinen

ekosysteemi tehostaa resurssien kohdentamista ja parantaa työmarkkinoiden toimivuutta.

Rajat ylittävät liikennehankkeet

- **Kytetään Suomen kasvukolmio osaksi Tukholman talousaluetta ja Euroopan kasvukolmiota rakentamalla kiinteä yhteys Suomesta Tukholmaan/Ruotsiin.** Laaditaan hallitusohjelmassa linjattuun Merenkurkun yhteyden vertailuun esiselvitykset myös Suomen muista mahdollisista rajat ylittävistä kiinteistä yhteyksistä: Helsinki (Turku)-Tukholma ja Tallinnan tunneli. Kiinteä yhteys Turusta Tukholmaan yhdistää Pohjois-Euroopan kolme pääkaupunkia Helsingistä Tukholman kautta Kööpenhaminaan. EU:n liikenne- ja kilpailukyky politiikan painopisteen siirtyessä yhä vahvemmin kasvua tukeviin maiden välisiin yhteyksiin ja läntisten yhteyksien vahvistamiseen, on hankkeelle mahdollista saada myös merkittävää EU-rahoitusta, jonka hyödyntämisessä Suomi on jäänyt viime vuosina jälkeen.

Vakka-Suomen kasvun ja elinvoiman tukeminen

- **Uudelleenarvioidaan Uudenkaupungin äkillisen rakennemuutosalueen investointien ja yritysten tukeminen ja liitetään alue osaksi II tukialuetta.** Hallitus myönsi syyskuussa 2023 2,2 miljoonaa euroa Uudenkaupungin rakennemuutostilanteen tukemiseksi Varsinais-Suomeen. Tämä rahoitus osoitettiin kansallisena alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) rahoituksena Varsinais-Suomen liitolle. Lisäksi erillisellä päätöksellä kohdennettiin Uudistuva ja osaava Suomi: EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta Varsinais-Suomeen 400 000 euroa ESR+-rahoitusta. Rahoitukset tukevat Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen toimintasuunnitelman toteuttamista, mutta eivät käytännössä mahdollista investointeja tai yritysten suoraa tukemista.

Yritysten investointien julkista tukemista Vakka-Suomessa hankaloittaa se, että alue kuuluu III-tukialueeseen (tukialueiden ulkopuoliset alueet) eikä aluetta nostettu ÄRM-statuksen yhteydessä II-tukialueeseen. Suurten yritysten tukeminen III-tukialueella ei ole mahdollista ja myös pienten sekä keski suurten yritysten tukiprosentit ovat alhaisemman kuin II-tukialueella.

Uudenkaupungin satamaan tavoitellaan konttiliikennettä, joka tukisi Uudenkaupungin autotehtaan logistista kilpailukykyä ja heijastuisi laajemmin koko Länsi-Suomen alueen yritysten toimintaedellytyksiin ja mahdollisuuksiin toimia kilpailukykyisesti kansainvälisillä markkinoilla. Konttiliikenteen toteutuminen edellyttää investoinnin julkista tukea.

Paimion parantolan kehityshankkeen investoinnin varmistaminen

- **Paimion parantolan kehityshankkeen tavoitteena on ollut löytää kiinteistökokonaisuudelle uusi aktiivinen käyttö sekä vastuullinen omistajarakenne sekä hallintomalli.** Paimion parantola on konseptuaalisesti lähes valmis kokonaisuus kehitettäväksi edelleen hyvinvointihotellitoimintaan. Rakennus palvelee arkkitehtuurinsa osalta erinomaisesti majoitustoimintaa. Kehityshankkeen erityinen lisäarvo syntyy Alvar Aallon kansainvälisestä tunnettavuudesta. Hankkeen

suunnitteluvaihe käynnistyi kesällä 2023. Nyt vaihe on siirtymässä hankesuunnitteluvaiheeseen. Investointiselvitysten rinnalla on kartoitettu mahdollisia operaattorivaihtoehtoja. Päärakennuksen sekä muiden hotellitoimintaa sopivien rakennusten suunnittelun rinnalla selvitetään myös muiden rakennusten tulevaa käyttöä. Paimion parantolalla on merkittävä rooli myös Aallon kolmetoista kohteen sarjaesityksessä Unescon maailman perintökohteeksi. Tulevaisuudessa Unescon maailmanperintöstatuksen myötä voidaan odottaa kohteen merkityksen kasvavan entisestään sekä kävijämäärien ja tunnettavuuden kasvan tulevina vuosina. Valtion tulee osaltaan varmistaa kehityshankkeen rahoituksen ja investoinnin toteutuminen, jotta kansainvälisestäikin merkittävä